

Twintigste jaargang

nov. - dec. 1968.

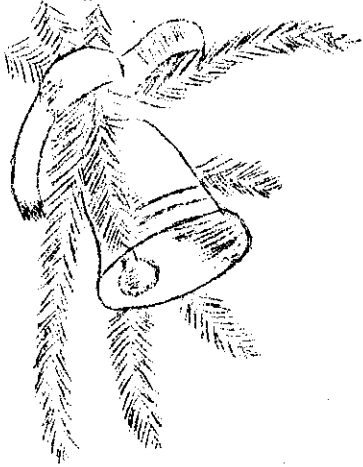
DE NIJDAMSTRA TYNGE

PERIODIEK VOOR DE GESLACHTEN
NIJDAM, NIEUWDAM, VLEER, WIJNIA

NIJDAMSTRA

Orgaan der Nijdamstra-Stichting

Het Bestuur van de
N I J D A M S T R A -
S T I C H T I N G

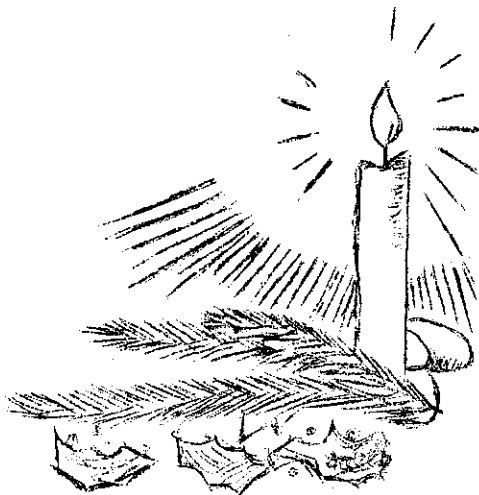
wenst alle neven en nichten een

PRETTIG
KERSTFEEST

en een

GEZEGEND

1969

K E R S T F E E S T 1968.

Het schrijven van de Kerstgeschiedenis is niet eenvoudig. Het ziet er toch zó eenvoudig uit, als we in de bijbel de geschiedenis lezen.

Laat me het toch proberen!

Het is ruim 1900 jaar geleden en toch blijft de geschiedenis als nieuw.

Er is in Bethlehem een kind geboren, gelijk als zovele andere kinderen. Niets bijzonders dus. Wel is dit kind onder bijzondere omstandigheden geboren, want wij lezen dat het geboren werd in een stal.

Wel iets bijzonders.

Verder lezen we, dat zijn wieg was een voederbak voor de beesten. Ze waren toch in een stal!

Ja, toch wel onder bijzondere omstandigheden!

Dan de Engelenzang boven Eufrata's velden, waar de herders hun schapen bijeen gedreven hadden voor de nacht.

"Ere zij God en vrede op aarde"

"In de mensen een welbehagen".

Toch wel iets bijzonders.

Daarna de wijzen uit het Oosten, hoe zij hebben gezocht om toch dit kind te mogen zien. Hoor hoe zij vragen:

Waar is de geboren koning der goden? Want wij hebben gezien zijn ster in 't Oosten en zijn gekomen om hem te aanbidden.

Later toen zij de stal gevonden hadden en het kindeke zagen, zijn ze op hun knieën gevallen en hebben het kind aanbeden.

Toch wel bijzondere omstandigheden!

God heeft eens de geschiedenis der mensen geschreven.

God zag de mens in zijn waan-wijsheid. De mens die Hem verlaten had. De mens die zijn naaste haatte inplaats van lief te hebben. De mens, die oorlog verkoos boven de vrede.

En God schreef de geschiedenis van de verlossing, boven de wirwar van des mensen waan-wijsheid.

En dit is nu de kerstgeschiedenis. God heeft zijn zoon gegeven als middelaar, en gezegd: Dit is mijn geliefde zoon. Wie in Hem gelooft zal behouden worden.

En dat kind is nu te Bethlehem geboren.

De Engel heeft het gezegd: Gij zult zijnen naam heten Jezus; want hij zal zijn volk zalig maken van hunne zonden.

Over de gehele wereld wordt nu het Kerstfeest gevierd. Hoe is dat mogelijk?

Jezus heeft eens aan een handjevol mensen de opdracht gegeven om overal en aan allen het middelaarswerk van Hem door te geven. De geschreven geschiedenis. Ze hadden niet de opdracht revoluties te verwekken of regeringen omver te werpen. Het waren trouwens volkomen ongeschoolde lieden, die in de politiek geen rol speelden. Hun boodschap was:

Jezus is geboren; de verlossing is er. Anderen hebben de opdracht van hun overgenomen en thans wordt het Kerstfeest gevierd over de gehele wereld.

Toch wel iets bijzonders.

Kerstfeest - vreugdefeest. De vrede, Jezus is geboren!

"Stille nacht, heilige nacht!

Heil en vreê wordt gebracht

Aan een wereld, verloren in schuld.

Gods belofte wordt heerlijk vervuld".

Ik wens u allen een gezegend Kerstfeest.

WERF - ACTIE.

In het vorig nummer van de "Tyng" was een circulaire ingesloten voor de werf - actie.

De resultaten zijn tot heden onbevredigend. Heeft u nu werkelijk uw best gedaan om een nieuw lid te winnen?

"Nijdamstra" zet uw rug er onder: en u heeft succes.

Kent u mijn nieuw voorstel? Neen? U geeft mij een lijstje met namen op van uw familie van wie u weet dat ze nog geen lid zijn. Ik stel mij dan met deze personen in verbinding.

Dan moet de actie slagen !!!

De Voorzitter.

TELEGRAAF.

De eerste telegraaflijn werd in 1833 in Duitsland in dienst gesteld. Eerst vier jaar later (25 juli 1837) werd het beginsel der telegrafische gemeenschap in

Engeland toegepast en wel tussen Euston en Camden, door de heren Cooke en Wheatstone. De eerste spoorweg-telegraaflijn werd een jaar daarna op de Great Western geopend. De Verenigde Staten voerden in 1844 de telegraaf in. Daarna kwamen België, Oostenrijk, Italië, Nederland, Zwitserland, Zweden, Denemarken, Noorwegen en Spanje. In dit laatste land werd de eerste telegraaflijn eerst in 1878 geopend. In Frankrijk had het stelsel van Bréquet in 1844 ingang gevonden. In het jaar 1870 werd de telegraaf het meest gebruikt in Engeland, dat met 9.350.000 telegrammen boven aan stond. Onderaan stond Noorwegen met 466.700 telegrammen.

DE GANZENTEELT.

In sommige landen, o.m. in Frankrijk en Engeland mag op Nieuwjaarsdag een vette gans niet ontbreken op de tafel. Deze gewoonte nu is een milde bron van inkomsten voor hen, die zich op het mesten van die vogels toeleggen. Een Frans blad schrijft hieromtrent het volgende:

Wil men een vette gans van prima kwaliteit leveren, dan mag die niet langer leven dan acht maanden, van april tot december. Gedurende het grootste gedeelte daarvan, wordt hij in een weide gevoed en alleen gedurende de laatste periode geeft men hem roggemeel, zemelen of tarwemeel.

Het vette vlees wordt per kilogram verkocht, maar in de regel wordt de dode gans in zijn geheel in de veren afgeleverd.

Ook de veren brengen een ruime winst op, want de gans wordt in zijn korte leven viermaal geplukt.

De gemiddelde opbrengst aan veren bedraagt per jaar 500 gram.

Zo is de gans toch nog een kort leven beschoren.

FAMILIEBERICHTEN.

Met dankbaarheid en grote blijdschap geven wij kennis van de geboorte van ons dochttertje

FOEKJE ANSKJE

E. Wijnja, Tj. Wijnja-v.d. Zee.

Oppenhuizen 174c, 24 oktober 1968.

Pappa, mamma en ik zijn heel erg blij met de geboorte van mijn zusje

BOUKJE AUGUSTINE

'k Sluit mijn oogjes

'k Vouw mijn handjes

'k Buig mijn knietjes voor u neer.

Trouwe Vader in de hemel

zie op haar in liefde neer.

Jacob Franck Wijnia en mijn ouders D. Wijnia, J. Wijnia-Swart.

Pameti - Karata - Waingapu, Sumba - Indonesia, 13 nov.'68

- - - - -

Met dank aan God en grote blijdschap geven wij kennis van de geboorte van ons zoontje en broertje

JOUKE

H. Wijnja-Boersma, G. Wijnja, Tinneke.

Oudega (W.), 14 nov. 1968.

- - - - -

Geboren

WIETZE

zoon van B.J. v. Dijk en P. Wijnja. Warns, nov. 1968.

- - - - -

Ondertrouwd

L. WIJNIA en F.J. POEPJES

Lemmer, nov. 1968.

- - - - -

Heden is rustig van ons heengegaan, onze lieve man, vader, groot- en overgrootvader

IJTZEN WIJNJA

in de ouderdom van ruim 77 jaar, na een genoeglijke echtvereniging van 54 jaar.

IJlst: J.Wijnja-Albertsma

Zweden: D. Wijnja, A. Wijnja-Fikstrom

Engeland: W. Wijnja, P. Wijnja-Mullen

Sneek: Tj. Wijnja, Fr. Wijnja-Zandstra

H. v.d. Velde-Wijnja, P. v.d. Velde

Zweden: G. Lodewijk-Wijnja, Chr. Lodewijk klein- en achterkleinkinderen.

IJlst, 4 november 1968.

Eegracht 40.

- - - - -

IX. 968. R E I N D E R G A B E S W I J N J A,
+ 24.11.1832 te IJlst, arbeider, trouwde
9.5.1857 in Wymbritseradeel met:
P I E R K J E N G A T Z E S V A N D E R
M E E R,
+ 16.12.1832 te Allingawier, dochter van Gatse
Wijbrens van der Meer en Hinke Piers Bleeker.
Kinderen: FEIKJEN REINDERS, + 6.9.1858 te Nijland, † 18.11.
1858 aldaar.

1636
1637
1638
1639,
1640
1641
FEIKJEN REINDERS, + 27.4.1860 te Nijland.
GABE REINDERS, + 5.3.1862 te Nijland.
KORNELISKE REINDERS, + 29.10.1865 te Nijland,
† 23.1.1868 aldaar.
GATZE REINDERS, + 21.1.1872 te Nijland.
† 1.3.1917 te Winsum (Fr.)
ULBE REINDERS, + 18.7.1879 te Nijland.

IX. 969. R U U R D G A B E S W I J N J A,
+ 10.9.1835 te Idzega, arbeider, trouwde
6.5.1865 in Wonseradeel met:
J A N N A J E L L E M A,
+ 28.11.1838 te Goënga, dochter van Hette Jans
Jellema en IJtje Pieters Jepkema.

Kinderen:
1642. GABE RUURDS, + 30.1.1866 te Goënga, † ?
1643. HETTE RUURDS, + 15.9.1870 te Scharnegoutum,
† 18.6.1877 te Sneek.
1644. FEIKJE RUURDS, + 26.11.1872 te Goënga.
1645. GABE RUURDS, + 23.5.1876 te Sneek,
† 26.5.1876 aldaar.

zie pag. - 381 - , deel IV.

K I N D E R E N V A N J A N S J O U K E S W Y N I A :

IX. 975. S J O U K E J A N S W Y N I A,
+ 11.8.1821 te Hijdaard, winkelier en koopman,
trouwde 17.5.1845 in Wymbritseradeel met:
A N T J E S I J B E S R E E N,
+ 18.4.1825 te Sijbrandaburen, dochter van
Sijbe Klazes Reen en Janke IJbes de Vries.

Kinderen:

- 1646 GRIETJE SJOUKES, + 26.4.1846 te Deersum, trouwde 21.5.1874 in Rauwerderhem met BOUWE DURKS DE BOER van Poppingawier.
- 1647 SIJBES SJOUKES, + 3.6.1848 te Deersum.
- 1648 JAN SJOUKES, + 22.1.1850 te Deersum.
- 1649 JANKE SJOUKES, + 18.1.1852 te Deersum, trouwde 20.5.1882 in Rauwerderhem met JACOB ANNES BOERSMA van Dronrijp.
- 1650 AUKE SJOUKES, + 20.12.1853 te Deersum, soldaat, overleed 20.10.1873 te Leeuwarden.
- 1651 GERBRIG SJOUKES, + 10.8.1858 te Sijbrandaburen, trouwde 20.5.1882 tegelijk met haar zuster Janke, in Rauwerderhem met PIETER JANS BOUMA van Herbaijum.
- 1652 ALE SJOUKES, + 2.3.1862 te Sijbrandaburen.

- IX. 976. A U K E J A N S W Y N I A,
+ 4.11.1822 te Hijdaard, † 13.3.1852 te Abbega, winkelier, trouwde 19.5.1849 in Wymbritseradeel met:
T R I J N T J E H I J L K E S W I E R S M A,
+ 15.8.1825 te Abbega, dochter van Hylke Pieters Wiersma en Antje Sjerps Twijnstra.

Kinderen:

- 1653 WIJBE AUKES, + 9.10.1850 te Abbega.
- 1654 AUKJEN AUKES, + 18.9.1852 te Abbega, trouwde 8.5.1874 in Wymbritseradeel met TAEKE PLANTINGA van Dedgum.

- IX. 981^a. S I E G E R J A N S W Y N I A,
+ 10.5.1836 te Workum(?), arbeider, trouwde 14.5.1864 in Wymbritseradeel met:
M E I N T J E P I E T E R S M A,
+ 21.7.1834 te Oudemirdum, dochter van Pieter Harings Pietersma en Geeske Johannes Haringsma.

Uit dit Huwelijk:

- 1657 JAN SIEGERS, + 9.3.1866 te IJlst.

zie pag.: - 382 -. deel IV.

K I N D E R E N V A N E E L T J E S J O U K E S
W Y N I A E N Z U S T E R R U U R D S D E
V R I E S .

IX 987^a. S J O U K E E E L T J E S W Y N I A ,
+ 19.8.1837 te Franeker, arbeider en kooltjer,
trouwde 12.4.1869 in Franekeradeel
voor de eerste maal met:
W I J P K J E H E N D R I K S W E S T E R -
H U I S ,
+ 4.1.1846 te Bozum, † ?, dochter van Hendrik
Jans Westerhuis en Jantje Willems
van der Valk, hertrouwde 12.2.1882
te Franeker met:
J I N N E K E D R O O G S M A ,
+ 21.4.1847 te Arum, dochter van Sijmon Fokkes
Droogsma en Aafke Heins van Arkens.

Kinderen:

? ? ? ? ?

IX 987^b. R U U R D E E L T J E S W Y N I A ,
+ 11.6.1845 te Hitzum, kooltjer, trouwde
23.10.1869 in Franekeradeel met:
T J I T S K E H A R M E N S S T A V I N G A ,
+ 24.4.1844 te Hitzum, dochter van Harmen Ta-
kes Stavinga, koemelker, en Baukje
Feddes Risselade.

Uit dit Huwelijk:

1656 - Z U S T E R R U U R D S , + 18.7.1871 te Hitzum, overleden
19.7.1871 aldaar.

K I N D E R E N V A N J A C O B S J O U K E S
W Y N I A E N Y E F K E G E R B E S R I J P M A .

IX. 989. S J O U K E J A C O B S W Y N I A ,
+ 21.8.1841 te Hijdaard, arbeider, trouwde
13.5.1865 in Wymbritseradeel met:
T R I J N T J E M O L E N M A K E R ,

+ 4.2.1844 te Burgwerd, dochter van Reinder
Lolkes Molenmaker en Sjoerdje Foppes
de Jong.

Kinderen:

- 1657 JACOB SJOUKES, + 17.5.1866 te Nijland, † 6.6.
1866 aldaar.
1658 JACOB SJOUKES, + 30.4.1867 te Nijland.
1659 SJOERDJE SJOUKES, + 21.9.1868 te Nijland, trouw-
de 14.5.1898 in Wymbritseradeel met
DIRK BROUWER.
1660 REINDER SJOUKES, + 30.4.1867 te Nijland, † 4.5.
1867 aldaar.
1661 IJFKE SJOUKES, + 16.7.1873 te Nijland.
1662 GEISKE SJOUKES, + 17.7.1875 te Nijland.
1663 LOLKE SJOUKES, + 12.3.1877 te Nijland, † 23.5.
1877 aldaar.
1664 LOLKE SJOUKES, + 24.4.1879 te Nijland.

IX. 991. GERBEN JACOBS WYNI A,
+ 24.12.1843 te Wommels, arbeider, trouwde
9.5.1868 in Wonseradeel met:
TETJE DURKS BOUMA,
+ 16.1.1845 te Oosterend, dochter van Dirk
Dirks Bouma en Antje de Jong.

Kinderen:

- 1665 ANTJE GERBENS, + 13.9.1869 te Hijdaard, overle-
den 12.3.1955 te Sneek, was gehuwd
met JACOB DE BOER.
1666 IJFKE GERBENS, + 24.10.1870 te Nijland.
1667 TJITSKE GERBENS, + 21.12.1872 te Nijland, over-
leden 31.3.1876 aldaar.
1668 JACOB GERBENS, + 28.4.1874 te Nijland.
1669 DURK GERBENS, + 3.2.1876 te Nijland.
1670 SJOUKE GERBENS, + 13.10.1877 te Nijland.

1671
//

- - - - -

De Here heeft heden van ons genomen, onze lieve zuster,
schoonzuster en tante

E. POSTMA - WIJNIA

Sneek, 20 nov. 1968.

Leeuwarden, Aldlânstate.

W.J. Wijnia.

Sexbierum: A. Wijnia-Gietema

Franeker: G. Osinga-Wijnia, S. Osinga

Utrecht: E. Wesbonk-Wijnia, S. Wesbonk,
en neven en nichten.

- - - - -

Van ons is onverwacht heengegaan mijn lieve Man en onze
lieve Vader en Grootvader

HENDRIK NIJDAM

op de leeftijd van 64 jaar.

Koedijk: J.A.W. Nijdam-Macpherson

München: L.A.H. Nijdam

St. Pancras: W.A.J. Nijdam, L. Nijdam-Koffeman

Koedijk: A.J. Nijdam

Heiloo: H.J.J. Nijdam

Brussel: H.J. Geeroms-Nijdam, P. Geeroms

Koedijk: H.J.M. Nijdam en verloofde

Aalsmeer: J.A.W. Nijdam en kleinkinderen

Koedijk, 20 november 1968. Kanaaldijk 182.

Neef H. Nijdam van Koedijk (N.H.), mijn vriend, is van
ons heengegaan.

Bij het lezen van de rouw-brief kon ik mijn ogen niet
geloven, dat het werkelijkheid was. Een paar dagen
hiervoor had ik nog een brief van hem ontvangen betref-
fende de werf-actie N.S.

Hij was onze vaste medewerker van ons familie-blad.

Wij herinneren ons allen zijn begaafde artikelen. Ik
heb nog even zijn laatst voor ons blad geschreven ar-
tikel doorgenomen: "onze namen".

Nicht Nijdam en kinderen, ik weet zeker dat zijn naam
stond geschreven in de handpalm van onze Koning Jezus
Christus. Laat dit uw troost zijn.

- - - - -

FAMILIE-NIEUWS.

Zaterdag 16 nov. organiseerde Orca uit Leeuwarden in de overdekte te Leeuwarden, wedstrijden die meetellen voor de clubcompetitie van de K.N.Z.B.-beker; tegen de clubs uit Zwolle en Tiel.

Bij de 100 meter vrije slag heren werd K. Nijdam te Leeuwarden derde.

WIE VOLGT.....?

Neef A.J. Nijdam, "De Menning", Frederiksoord, weet zich heel wat familie-verhaaltjes, al of niet voor publicatie geschikt, te herinneren en toen ik onlangs de genealogie na Jelmer Willems Nijdam (881) het licht deed zien, wist hij zich de oer-sterke "Jelmerom", die op 80-jarige leeftijd nog van een zeer zware longontsteking genas, heel goed voor de geest te halen. Zijn zoon Willem trouwde namelijk gelijk met onze neef zijn ouders, maar al vrij spoedig moest Willem 's nachts naar de baker. Hij werkte toen nog bij zijn vader op de boerderij en vroeg aan zijn broer Rinse even voor hem de dokter te willen waarschuwen.

Eerst wilde Rinse er niets mee te maken hebben, maar voor een kwartje bleek hij uiteindelijk bereid. Daar de dokter niet vooraf besproken was, deelde deze mede, dat Willem in dit geval zelf moest komen.

Hierdoor kwam Willem te laat bij het werk en werd nu niet bepaald erg vriendelijk door Jelmerom, die vrij grommelig was, ontvangen. Willem verontschuldigde zich door te zeggen: "We hebben vannacht een dikke zoon gekregen!", waarop de oude (in 't Fries) antwoordde: "Dat lieg je, in zes weken kan dat geen dikke zijn!"

De ouders van onze neef kregen van Willem het geboortebericht op een briefkaart, luidende: "Op jullie zullen we niet wachten, we zijn reeds met een zoon begonnen!"

Wie volgt.....?

MET MELK MEER MANS.

De physiologen zien in de melk de voedingsstof bij uitnemendheid.

Inderdaad bevat zij alle stoffen die instandhouding van

ons organisme vereist worden: water, stikstofhoudende stoffen, een gemakkelijk tot gisting overgaande suiker, vetten, fosphaten en andere onontbeerlijke zouten. Maar tevens is de melk een bodem, waarop de verschillende microben, die ontastbare vijanden van het organisme, welig zich ontwikkelen; om deze onschadelijk te maken wendt men in de huishouding een eenvoudig middel aan: men kookt de melk.

Inderdaad als men melk verwarmt tot 105° C dan doodt men alle microben, maar tevens wordt zij zelf van levend dood. Want op die temperatuur verandert haar samenstelling: daarbij neemt zij een donkere kleur, krijgt zij min of meer een onaangename bij smaak en komt er op de oppervlakte een vlies, dat in het stollen van sommige van haar samenstellende delen zijn oorsprong heeft. Zulke gekookte melk is om een term te gebruiken: gesteriliseerd.

Het pasteuriseren daarentegen bestaat hierin dat men de melk slechts tot 75° C verwarmt tot de temperatuur dus waarop alleen de ziekteverwekkende microben vernietigd worden.

In deze melk komen nog wel microben voor, maar volkomen onschadelijk.

In het groot pasteuriseert men de melk, door die te laten stromen door een verwarmd buizenstelsel.

Het afkoelen en het vullen van de flessen geschiedt daarna.

Ook brengt men de melk wel in open flessen, snel op een temperatuur van 80° C en koelt die plotseling af zodra de flessen gesloten zijn.

- - - - -

DRINKWATER TE LONDEN IN DE ZESTIENDE EEUW.

Volgens het Journal d'hygiène is een Hollander Pieter Morrys, in 1582 het eerst op het denkbeeld gekomen om drinkwater te Londen algemeen tegen betaling verkrijgbaar te stellen.

Hij verkreeg van het bestuur der City verlof om onder twee der bogen van Londonbridge grote schepraderen aan te brengen, die door eb en vloed van de Theems in beweging werden gebracht en op hun beurt pompen in beweging zetten, door welke het water in reservoirs werd

gepompt, vanwaar het in overdekte houten goten of loden buizen naar de verschillende delen van de stad werd gebracht.

Morrys betaalde voor dit recht aan de City één pond sterling per jaar en verkreeg een concessie voor 500 jaar.

Zijn kleinzoon kreeg in 1701 de beschikking over een derde boog en verkocht spoedig daarna zijn rechten voor 38000 pond sterling.

De raderen bleven in werking tot 1822 toen de oude Londonbridge werd afgebroken.

Of de bezitters van de concessie toen schadeloosstelling hebben verkregen, meldt de geschiedenis niet.

Veel zal hun recht destijds niet meer waard zijn geweest, daar toen reeds tal van waterleidingen Londen van vrij wat beter drinkwater voorzagen.

Overgenomen uit de Leeuwarder Courant van 27 sept. 1968.

HET SOLDAATJE "FAN BARHÛS".

Voor wie in Leeuwarden woont, kunnen we dicht bij huis blijven. Sinds rijksweg 32 rechthoek-richtaan loopt, zullen maar weinigen meer het stukje oude straatweg volgen van Goutum over de overweg in de richting Wytgaard. En zo zal het ook wel komen, dat enkelen maar een blik werpen op het vroeger zo bekende beeld van de militante en ietwat modieuze soldaat-op-voetstuk, die sinds jaar en dag "it soldaetsje fan Barhûs" in de voortuin prijkt van de (vernieuwde) boerderij Nij-Barrahûs. In onze jeugd stond er in de onderwal tegen een houten hek ook nog een houten ruiters te paard, maar de familie Kramer vertelde ons nu, dat deze al lang aan ouderdomszwakte is bezweken. Als herinnering aan deze cavalerist uit de oude doos heeft de familie zijn afbeelding laten plaatsen in het glas van een deur, maar dat is van de weg af niet te zien.

Blijft over het soldaatje zelf, dat sinds een ongeluk op een tentoonstelling in Groningen, waar hij de Friese eer moest verdedigen, weer keurig gerestaureerd is en een geweer over een der schouders draagt. Het is een raadsel, hoe deze Duitse dienaar van Mars op Nij-Barrahûs is terechtgekomen, maar al in het einde van de vorige

eeuw ging het volgende verhaal.

In een grijs verleden vroeg en kreeg een soldaat van het paardevolk op de boerderij onderkomen voor de nacht. Hij werd in de kamer gelaten en toen het al aardig laat was, kwam er ook nog een vrouw aan de deur, die om nachtverblijf verzocht. De boer verwees haar naar zijn buurman, maar het bleek, dat de vrouw daar niet heenging, doch zich achter een hek verborg. De soldaat, die dat toevallig zag, stelde zich ook verdekt op. Hij zag, dat de vrouw na een poosje weer aanklopte met de mededeling, dat buurman haar niet in huis wou hebben. De boer liet haar toen in zijn huis toe. De soldaat zag echter kans de boer op de vreemde handelwijze opmerkzaam te maken en beide veronderstelden, dat de vrouw wel eens een verklede man zou kunnen zijn. Zij pasten daarop de "appelproef" toe en... bij het toewerpen van een appel sloot zij de knieën. Het was dus inderdaad een man. Toen het bedtijd werd, kropen soldaat en "man" in het hooi, maar anders dan hij tegen deze verklede vrouw had gezegd, begaf hij zich naar een plaats waar hij haar kon bespieden. Even na middernacht kwam de vrouw met een kaarsje door de stal en stak met een mes in de stropop die de soldaat om haar op een dwaalspoor te brengen, op een stal had neergelegd. Zij sprak daarbij de betekenisvolle woorden: "dat is ien", waarop de soldaat zijn degen trok, de "vrouw" neersloeg en uitriep: "dat is twa". Dat bleek ook wel nodig, want uit de velden zag men nu acht rovers nader sluipen, van wie door soldaat, boer en twee zonen er vijf vakkundig werden afgemaakt, terwijl de drie die op de vlucht sloegen, later toch nog gepakt werden. De boer liet nu uit dankbaarheid twee beelden van de reddende soldaat maken: een te paard (dat is dus verdwenen) en een op wacht. Dat beeld staat nog vóór de boerderij. Bekijkt u het maar goed, maar u moet niet de illusie hebben, dat alles echt zo gebeurd is. De "appelproef" is namelijk een internationaal verbreid sagenmotief.

- - - - -

BESTUUR NIJDAMSTRA - STICHTING

Voorzitter: T. Nijdam, Coornhertstraat 12,
Leeuwarden, tel. 05100 - 22167.

Secretaresse: M.H. Nijdam-Nijholt, Robert Kochstr.
21, Leeuwarden, tel. 05100 - 21232.

Penningmeester: C. v.d. Schoot Azn., Torenflat 179,
van Lenneplan, Groningen,
tel. 059 - 0.50 - 52536.

L E D E N:

H. Nijdam-Smit, Boerhaavelaan 113, Groningen
Tel. 05900 - 53701.

W.P. Nijdam Nijlânsdyk 32, Leeuwarden
Tel. 05100 - 21579.

K. Nijdam Anna van Burenstraat 14, Sneek
Tel. 05150 - 3739

POSTREKENING: 82.67.24 t.n.v. penningmeester
NIJDAMSTRA-STICHTING, Groningen

FAMILIEBLAD: "De Nijdamstra Tyng", lid/abonnees
betalen f 4.25 per half jaar.
Donateurs (leden f 1.-- per half jaar)

REDACTEUR: T. Nijdam, Coornhertstraat 12,
Leeuwarden

ADMINISTRATIE: K. Nijdam, Anna van Burenstraat 14,
Sneek, Tel. 05150 - 3739.

BIJ ONBESTELBAARHEID GAARNE RETOUR AAN:
Anna van Burenstraat 14, Sneek,
zo mogelijk met opgave van nieuw adres.
